

Két kurzus Sárospatakon

Nyári Kórusakadémiát, illetve nemzetközi művészkurzust szervez a sárospataki Művelődés Háza. Az előbbi rendezvényre július 13-tól 24-ig, az utóbbira augusztus 4-től 16-ig kerül sor a Bodrog-parti városban.

A Nyári Kórusakadémia középpontjában oratorikus művek állnak. Ide olyan tapasztalt karnagyokat várnak, akik szeretnének zene-karral dolgozni. A kurzus vezetői *Farkas András* (Svájc) és *Hansruedi Kämpfen* (Svájc) lesznek. A programon szereplő művek: Beethoven: C-dúr mise, Ferenc Farkas: Requiem, Mendelssohn: O Haupt voll Blut und Wunden, Schubert: G-dúr mise, Händel: Dixit Dominus, Durante: Magnificat, Bach: János passió. A Kórusműhelybe olyan gyakorlott kórusénekeseket várnak, akik ismerik a fenti zeneműveket, illetve vállalják, hogy azokat a kurzus kezdete előtt önállóan megtanulják, és részt kívánnak venni a három zárókoncertre való intenzív - napi hat óras - énektechnikai és zenei felkészítésen.

A jelentkező teljes kórusok részére önálló fellépési lehetőséget biztosítanak a szervezők. A kórusműhely vezető karnagyai: *Mindszenty Zsuzsanna* és *Sándor Zoltán*.

További információk és jelentkezés: Nyári Kórusakadémia Irodája, 3519 Miskolc, Ungvári utca 18., tel., fax: (46) 422-372, e-mail: zensandz@gold.uni-miskolc.hu.

A Crescendo con spirito nemzetközi művészkurzus keretében Nyugat-Európából, Indonéziából, az USA-ból és Magyarországról érkező kiváló művésztanárok tartanak többszintű, korcsoportokra bontott intenzív képzést. Az Ének a Nemzetekért Kulturális Alapítvány által szervezett kurzus az alábbi szakokat kínálja: kamarazene, karvezetés, zongora, ének, opera, színészet, kreatív írás, kortárs balett és képzőművészet.

A promenád koncerteken az érdeklődők naponta ízelítőt kaphatnak majd az Akadémia munkájából: a kurzus résztvevői minden nap 17:00-18:00-ig hangversenyt adnak a város egy-egy történelmi múltú utcájában, parkjában vagy terén. A művészkurzus augusztus 15-én a Rákóczi várudvaron gálahangversenyvel zárul.

További információ:

www.crescendo.axelero.net honlapon, az office@crescendo.axelero.net e-mail-címen, illetve a (1) 321-7796-os telefon-, illetve fax-számon.

forrás: fidelio.hu

Felhívás Országos Képző és Iparművészeti Tárlatra 2006

A Múcsarnok 2006. októberében ismét országos tárlatot rendez. Megszólítjuk minden képző- és iparművészeti műfaj jeles képviselőit, hogy munkájukkal, melyet az elmúlt öt év kiemelkedő alkotásának tekintenek, tiszteljék meg kiállításunkat.

Külön tematikus egységet képez az 1956-os forradalom 50. évfordulója, melyet „Az út” hívó szóval jelölünk.

A beadás és elbírálás feltételeiről később tájékoztatjuk az érdeklődőket.

Fabényi Julia

a Múcsarnok főigazgatója

Pályázati felhívás

Köztéri képzőművészeti és iparművészeti alkotások támogatására

A Képző- és Iparművészeti Lektorátus - a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma megbízásából - pályázatot hirdet az állandóság igényével közterületen, illetve közönség előtt nyitva álló közösségi belső terekben elhelyezésre kerülő képzőművészeti és iparművészeti alkotások létesítésének 2005. évi támogatására.

A saját keretet kiegészítő támogatás elnyerésére, meggyőző önerő biztosításával, önkormányzatok, továbbá kulturális, oktatási, egészségügyi és egyházi intézmények, társadalmi szervezetek és alapítványok pályázhatnak. (Gazdasági társaságok - kivéve a kulturális célú kht.-ék -, magánzemélyek, valamint közvetlenül a művész által benyújtott pályázatot a kiírók nem fogadják el.)

Pályázni lehet

- közvetlen megbízás keretében születő műalkotás megvalósításához,
- a mű megtervezésére meghirdetendő nyilvános vagy meghívásos pályázat pályadíjaihoz,
- pályázatnyertes alkotások megvalósításához adandó támogatási összeg elnyerésére.

A pályázati támogatás művészilag értékes, környezetesztétikai szempontból igényes új művek létrehozásának az ösztönzésére szolgál. A támogatást műfaji, stílusbeli, tematikai korlátozás nem szűkíti. Egyaránt lehet pályázni emlékmű-állítási tervekkel, köztéri díszítő plasztikákkal, és épületdíszítő murális alkotásokkal. A keret műalkotások restaurálásának a költségeire nem használható fel.

A támogatási összeg csak 2005-ben vehető igénybe.

A pályázati keret: 45 millió Ft.

A támogatásokról szakértői bizottság dönt.

Az 1 példányban benyújtandó pályázatnak tartalmaznia kell a művészeti beruházás célját, indokait, a megvalósítás tervezett módját (közvetlen megbízás, nyilvános vagy meghívásos pályázat), a mű ismertetését (műleírást, tervrajzot illetve a műalkotás tervének, modelljének fotóját), a rendelkezésre álló dokumentumokat, a megvalósítás költségvetés-tervezetét, a saját illetve más forrásból biztosított költségvállalás igazolását. (Pályázati űrlap nincs.)

A pályázat tartozéka a Képző- és Iparművészeti Lektorátus által kiadott, független szakértők véleményén alapuló, a támogatást javasoló művészeti szakvélemény. A bírálóbizottság csak szakvéleménnyel ellátott pályázatokat bírál el.

A szakvéleményezést (helyszíni szemle, tervbírálat, az 1:1 modell bírálata stb.) jelen pályázat megjelenésétől folyamatosan, legkésőbb 2005. április 8-ig lehet írásban (postai úton, faxon: (1) 3561-764, vagy E-mailben: lektoratus@lektoratus.hu) kérni a Lektorátustól.

(A helyszíni kiszállásért, szakértői munkáért a Lektorátus költségtérítésre jogosult).

A pályázatokat a mellékletekkel 2005. május 23-ig beérkezően kell benyújtani a Képző- és Iparművészeti Lektorátushoz (Levelezési cím: 1250 Bp. 1. Pf. 17.) „Pályázat közösségi célú köztéri művészeti alkotások központi támogatására” megjelöléssel.

A szakértői bizottság 2005. júniusában hozza meg a döntését. A döntésről valamennyi pályázó értesítést kap, a nyertesek listáját a NKÖM (www.nkom.hu és a Lektorátus (www.lektoratus.hu) honlapján tesszük közzé.

A támogatások forrásául szolgáló beruházási keretet a Lektorátus kezeli, a Magyar Államkincstáron keresztül történő kifizetésekre kötelezettséget vállal. A támogatás folyósításának a feltétele a megbízó (támogatott) és a művész között megkötött felhasználási szerződés.

A folyósítás mindenkor a szerződésben megjelölt, és szakvéleménnyel alátámasztott szakmai-művészi teljesítéshez, az alkotó által a megbízónak kibocsátott számlához és a megbízó kifizetési bizonylataihoz kapcsolódik.

További információ a Lektorátus címén (1014 Bp. Uri u. 54-56.), továbbá a 3567-444 telefonszámon kérhető Prokai Gábor művészeti osztályvezetőtől (130 mellék) vagy a Művészeti Osztály munkatársaitól. E-mail: lektoratus@lektoratus.hu vagy lektorat@mail.inext.hu

Képző- és Iparművészeti Lektorátus

Eöry Emil újabb szobrairól

A lélek harangjai

Budapest szomszédságában Érden él és dolgozik Eöry Emil szobrászművész, pályája összegző szakaszában - túl a hatvanon - körülvéve egy bő életmű alkotásaival.

Vannak művészek, akiknek a múlt, mások részére a jelen, megint mások számára a jövő jelent leginkább inspirációt - legalábbis a művészet időbeli dimenzióját illetően. Például A. Breton a szürrealizmus pápája már fiatal korában elhatározta, hogy nem jár múzeumokba és nem teszi be a lábát Olaszországba. Egyenesen gyűlölte a múltat. A művészet mozgásterét, kortársainak többségével együtt a jövő idő felé kívánta tágítani.

Eöry Emil szobrászata az idő és tér metszéspontjában értelmezhető leginkább. A jelen valóságban. Persze ez a pozíció is meglehetősen mozgékony a történelem és a jövő uralta időhatár mezsgyéi között. Arról van szó pontosabban, hogy Eöry alkotói szemlélete nyitott a tradicionális értékek felé - beleértve az avantgárd értékeit is - másrésztől a műalkotást az időtlenség koordinátaiban határozza meg. Tájékozódásában nagyon jól megférnek egymás mellett a görög klasszikusok, a román díszítőszobrászat, vagy éppen Picasso, Giacometti, Moore. Persze a folytatható felsorolás csupán tájékozódási pontokat jelöl egy tág műveltség tartományában, hiszen amúgy Eöry karakteres és csak rá jellemző kifejezési formában dolgozik. A forma egyébként is kitüntetett helyen áll művészetében, akár figuratív, vagy éppen nonfiguratív műveket mintáz, önt vagy farag. Szobrai mintha a tér koncentrátumai lennének, vagy inkább létkoncentrátumai, hiszen többnyire a létezés drámai fordulópontjai - szerelem, küzdelem, halál - hasadnak elő vésője nyomán. Formaképzésről beszélni látványosan persze magától értetődő egy szobrász munkáival kapcsolatban, de a modern kortárs művészet különböző törekvéseit figyelve ez korántsem tekinthető evidenciának. Gondoljunk csak a pop-art tárgyias megnyilvánulásaira, vagy például a koncept ideológiákban, fogalmakban megjelenő változataira. Eöry mindig is - pályája kezdetétől - kedvelte a világos kompozíciót a tiszta áttekinthető szerkezetet. Az utóbbi időben készült munkái pedig gyakran tisztán geometrikus idomok rendjében szerveződnek. Például a Nap című konstrukció formája a térben finoman eltolt körcikkelyekből, a Metamorfózis lépcsőzetesen emelkedő, majd hullámvázba váltó alakzatokból, a Brancusi emlékére készült mű kacsú kompozícióba állított vékony gömbszeletekből épül. Akár - a látvány primér értelmében - teljesen nonfiguratív alkotásokként is szemlélhetjük ezeket a műveket, de elmélyültebb vizsgálódást követően kiderül, hogy a mű sokszor bonyolult utalásokat, távoli asszociációkat, szimbolikus tartalmakat közvetít. Az említett Metamorfózis például nem csupán egy forma a másikba történő átalakulását jeleníti meg, mint ahogyan az értelmezés első síkján gondolhatnánk, hanem az élő - élettelen, anyagi - szellemi, fizikus - metafizikus létezés mozgó, egymásba gyakran áttűnő állapotait is felidézi a szemlélő előtt. A több rétegben felfeslő valóság Eörynél személyes univerzum. Kompozícióiban nem a világ jelenik meg, hanem a világ, ahogy a művész tudatában van. Azzal a számára bizonyos reménnyel, hogy e két dimenzió a valóság és tudata nagyjából megfelel egymásnak, miként talán együtt szólhatnak még a fizikai és lelki világok időharangjai.

Kéri Mihály

„Azt hiszem, alapvetően nem vagyok indulatos“

Lacza Márta, a szeretetportrék festője

- Mit jelent számodra az a szó, hogy újrakezdés?

- Amikor újra kellett kezdenem az életemet, a munkámat, nem úgy indultam el, hogy ez most újrakezdés, hanem úgy, hogy folytatom, amit addig is csináltam. Amíg egyszerűen pszichikai és fizikai okok miatt nem tudtam alkotni, hatalmas élményanyag halmozódott fel bennem. Nagyon sok barát és ismerős segített, hogy a

Domb

tűzbe vezetett eszközeimet pótolni tudjam. Újrakezdés volt az életemben ez az időszak azért is, mert kiújult a terpentin allergiám, így el kellett felejtenem az olajat, mint anyagot, s át kellett térnem az akrillra, amivel addig soha nem dolgoztam. Ezek az alkotások tulajdonképpen időtállóbb anyagra készült akvarell képek.

- Mondhatjuk azt, hogy a tűz, amiben elveszték az alkotásaid és a lakásod, bizonyos értelemben téged is megedzett?

- Nagyon megedzett. Végző soron az embernek mindig el kell veszíteni az élete folyamán valamit. A vesztéséget fel kell tudni dolgozni, nem szabad összetörni, tovább kell tudni menni. Azon estén a férjem épp egy sürgős munkán dolgozott, én pedig készültem a karácsonyra. Annyira gyors lefolyású volt az egész, hogy alig észleltük a tüzet, már egy papucsban, trikóban kinn álltunk az utcán és végignéztük, ahogy leég a házunk. Nem is tudtam sírni, nem is tudtunk kétségbeesni. Folyamatosan azt néztük, hogy miként tudunk tovább lépni. A következő lépés inspirálta arra embert, hogy az életét fenntartsa, vagy a maradékait mentse.

- Tudsz pontos számot arról, hogy mennyi alkotásod veszett oda?

- Pontos számot nem tudok. Két-háromszáz között lehet. Festmény, vázlatrajz, grafika. Nagyon döbbenetes, hogy a férjem inkább a grafikus, én inkább a festő, s az ő grafikáinak 90 százaléka odaveszett, nekem pedig a festményeim 90 százaléka. Elképesztő, hogy mindkettőnknek azok a munkái pusztultak el, amiket jobban szerettem.

- A tragédia után született képeid mintha „vidámabak“ lennének?

- Ezt én is így hiszem. Egy bizonyos fokig tényleg komorabbak, sötétebbek, vagy búsabbak voltak a képeim korábban. Ez lehet, hogy az olaj miatt volt, de az is lehet, hogy a gondolataim voltak akkor ilyenek.

- Miként gondolsz az elveszett munkáidra, hiszen alkotói életed egy igen jelentős része emésztődött fel a tűzben?

- Végül is pótolhatatlan. Nemcsak az alkotások, de az azokról készült dokumentáció is elveszett. Fotók, filmek, katalógusok. Az életrajzomat is nehezen tudom összeállítani emiatt.

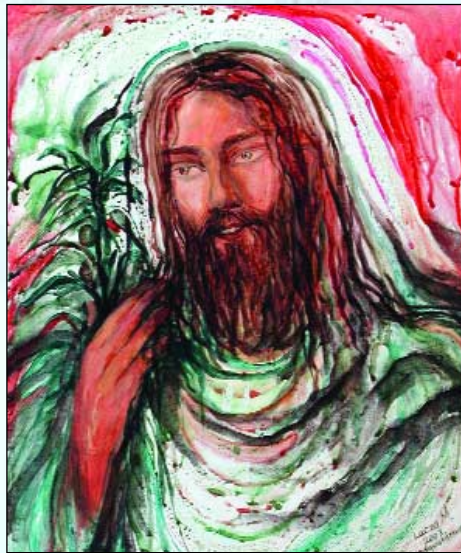
Annak idején a pályámat nagyon sikeresen kezdtem. Az Élet és Irodalomnál - akkor az ÉS mást jelentett - Nagy László volt a képszerkesztő, s elkezdte publikálni a munkáimat. Emiatt aztán országos szinten ismert lettem. Ez persze nem azt jelentette, hogy mindenki szeretett. Biztos vagyok abban, hogy ennek az időszaknak is köszönhetem a Munkácsy díjat és azt, hogy Derkovics ösztöndíjas lettem. Negatívumként azért el kell mondanom, hogy nagyon keveset vásároltak állami szinten - akkoriban ez a lehetőség volt adott - s a vásárlások is főleg a Derkovits ösztöndíj idejére estek. Aztán elfeledkeztek erről. Lehet, hogy ebben én is hibás voltam. Talán többet kellett volna könyökölni, s zsúri kerettagnak lenni, itt-ott üldögelni.

- Úgy gondolod, hogy a könyöklés hozzátartozik egy művész önmenedzseléséhez?

- Rendkívüli módon. És még egy dolog feltétlenül hozzátartozik; a csoporthoz tartozás. Ha valaki individualista, s azt mondja, hogy nem tagja ennek, vagy annak a csoportnak, a magányos farkasok életét kell élnie. Hogy jól választottam-e, azt nem tudom, de mást nem tudnék választani, az biztos.

- A megfestett témákban hozott-e számodra változást az életed e töréspontja? Felmerültek új témák? Adott-e az új technika új lehetőségeket?

- Adott. Végző soron minden anyag megfeszíti a művészt, mert meg kell vele küzdeni. Az akrillban is rengeteg lehetőség van. Annyira eleven és friss színei vannak, ami engem különösen inspirál, hiszen mindig is vonzódtam az éles és vad színekhez. Ebben én ki tudom élni magam. Bár magányosak a figuráim, de nem

Krisztus

negatív szempontból. Azt szeretném velük kifejezni, hogy minden egyes problémát egyedül lehet megoldani.

- Mindenképp megfigyelhető, hogy van egyfajta „Lacza Mártás“ stílus. Hogyan tudnád ennek lényegét megfogalmazni?

- A pályám kezdetén nagyon sok aktot rajzoltam. Abban az időszakban az, hogy egy nő női aktot rajzol furcsán hatott. Voltak is feltételezések ezzel kapcsolatban. Én akkor is úgy gondoltam, hogy nem az akt a lényeg, hanem az ember, a kitárlkozás, az őszinteség, az emberség, amit az ember ruhátlanul átélt. Az, hogy szabadon áll a világban, s szabadon van kitéve a világ hatásainak. A szeretet az, ami szeretném, ha átsugároz-

Félszoba

na a munkáimon és az a női szépség, ami pont a divat ellen szól. Az ellen például, hogy hat éves kisgyerekek fogyókúráznak amiatt, hogy elég szépek legyenek. Inkább arról szóltak a képeim, hogy maradjunk emberek. Olyan emberek, amilyenek az Isten megteremtett bennünket.

- Mondhatjuk azt, hogy a képeidnek társadalomlélektani üzenete is van?

- Nagyon is. 1938-ban költözött ide Csepelre a családom, ami akkor még egy erdős terület volt, csak minden hetedik-nyolcadik telken volt egy-egy ház. Olyan volt, mint a mesében. Apróvadakkal, madarakkal. Ez a táj feltétlenül felhívta a figyelmet magára. Nekem hatéves korom óta természetes, hogy rajzolok, s a táj is biztosan inspirált. Aztán jöttek az ötvenes évekbeli szörnyű állapotok, amikor megváltozott minden. A vidékről a gyárba felcsalt parasztemberek - akik akkor már se parasztemberek nem voltak, sem munkások még nem lettek - megváltoztatták az építkezési formákat is. Ház, sufni, disznóól. Sem falu, sem város. A fákat is elkezdték kivágni. Később kockaházak épültek. Tehát volt módomban látni ezeket a nagyon szegény embereket, s úgy éreztem, hogy nekem meg kell őket örökítenem.

- Tulajdonképpen élő alakok jelennek meg és köszönnek vissza a képeidről?

- Ők mind élő alakok, csak nem tudják magukról. Még a Berci macska is élő alak.

- Nem hagyható ki a kérdés, hogy az alakok, akiket megformálsz, mintha egy sámánisztikus, prehistorikus állapotot jelenítenének meg, ez is a csepeli élményvilághoz köthető?

- Lehetséges, hogy ehhez is kötődik. De még a főiskola idején Csongrádban jártam művésztelepen, s akkor bejártam a férjemmel szinte az egész tanyavilágot. Akkor találkoztam először azokkal a gyönyörű szép arcú emberekkel, akikről később tudtam meg, hogy kunok. Fantasztikusnak találtam az embereket és a tájat is. Ekkor figyeltem fel igazán ezekre a mandulavágású szemű emberekre. Elkezdtem kutatni, hogy e mögött a keleti vonatkozás mögött mi is van valójában. Így jutottam el oda, hogy ma már nagyon rányomják a bélyegüket a képeimre. Nagyon sok sámán képet is festettem. Nagyon közel kerültem ehhez a világhoz. Egyszer egy kun-kipcsak asszony - aki Kazahsztánból költözött ide - azt mondta nekem, hogy olyan a szemem, hogy alkot és kiolt. Saját magam is elégetem. A sámán-jaim azóta elégték, de én nem adom föl.

- Úgy tudom, hogy voltak még „érdekes“ találkozások, „látogatók“ az életedben.

- Belgiumi tartózkodásunkhoz kötődik ez. A családkunk már az első világháború idejétől kötődik Belgiumhoz, a 60-as években pedig a bátyám kinn is maradt. Emiatt én évekig nem kaphattam útlevelet.

Kaptam a meghívóleveleket, s nem engedtek. A sokadik elutasítás után a Belügyminisztériumban egy századosnő azt kérdezte tőlem, hogy mit tettem a magyar államért ahhoz, hogy kapjak útlevelet. Kinevetett, amikor azt mondtam, hogy tanulok. 1977-ig nem is tudtam kiutazni. Akkor egy nemzetközi művésztelepre hívtak meg. Hosszú procedúrát követően útlevélhez jutottunk. Érdekes volt, hogy minisztériumról minisztériumra vándoroltunk, s a végén egy olyan elképesztő helyzet állt elő, hogy egy addig nem létező kategóriájú, úgynevezett szolgálati jellegű magán útlevelet kaptunk. A saját pénzünkön utaztunk, a szolgálati útlevelet pedig állami költségen történő utazásra adták. A „látogatók” azért volt érdekesek, mert bár Belgiumban a délidő szent - nem illik senkit zavarni - ebédidőben jöttek. Papoknak adták ki magukat, de a kezükről azonban láttam, hogy nem lehetnek azok. Megkínáltuk őket és levettük a kabátjukat, amiken megláttuk a feliratot, hogy VOR, azaz Vörös Október Ruhagár.

Kismama

- Inkább egyedül szeretsz alkotni?

- Őszintén megmondom, hogy imádom szórakozni, szeretem a társaságot, de amikor dolgozom zavar, ha valaki van körülöttem.

- Mi a munkamódszered? Rendszeresen, vagy inkább ihlethez köthetően dolgozol?

- Majdnem minden nap dolgozom. Természetesen vannak ihletettebb időszakok, de akkor is közbeszólhat az anyag, az, hogy az első vonalat nem úgy tettem le, s elvisz messzire attól, amit meg akartam csinálni. Nagyon nehéz persze az alkotómunkáról úgy beszélni, hogy az ember kizárja belőle azt, hogy a megélhetésnek kell az elsőnek lenni. Ez abszurdum. Nagyon szeretném azt elérni, hogy legalább fél évig ne kelljen a számlák miatt idegeskedni. Nagyon nehéz úgy alkotni, hogy közben azon kell gondolkodni, hogy meg tudja-e az ember vásárolni a szükséges anyagokat, eszközöket.

- A piaccal miként tudsz kapcsolatba kerülni, úgy, hogy nem csatlakozol különféle csoportokhoz?

- Nehezen működik. Vannak, akik megkeresnek, de nagy harcokat kell vívni. A tűzre visszatérve, ha többet foglalkoztak volna velem, s nem tekintenek magányos farkasnak, akkor több munkám lett volna máshol, másoknál is. Főleg azok keresnek meg, akik ismerik azt a bizonyos ÉS-beli korszakot. A piacról szólva, nagyon sok kereskedő próbálkozik, de ez a plázákban kített képekkel szemben nem jelent konkurenciát. Az a helyzet sajnos, hogy „négerekkel” dolgoztatnak, sok esetben nagyon tehetséges „négerekkel”. Leverik az árakat. Másrészt, például az illusztrációk kapcsán el kell mondanom, hogy az alkotás tekintetében szabad kezet kapok.

- Azt hiszem köztudott rólad, hogy a számítógéppel, a modern technikával komoly mértékben élsz. Hogy látod, milyen a megítélése ennek a szakmában? Te miként látod ezt a kérdést?

- Nagyon ellene voltam sokáig. Aztán a férjem inspirált, mert az ő munkájához ez nagyon nagy segítséget jelentett. A szakmatársaim közül többen is mondták aztán, hogy átálltam a másik oldalra. Az igazság szerintem az, hogy ez is ugyanolyan technika,

mint a színesceruza, vagy az ecset. Élni kell tudni vele. Sokan visszariadnak tőle, mert tanulni kell. Nagy önfegyelmre kényszeríti az embert. De praktikus is, hiszen már nem kell a hónom alá csapva elvinni egy képet, hanem egyszerűen el tudom küldeni e-mailen. Ma már attól sem kell tartani, hogy sokszorosítják az ember alkotását, hiszen gyakorlatilag mindent lehet sokszorosítani. Nem arról van szó, hogy számítógépen készülnek az alkotások, hanem arról, hogy bizonyos műveleteket gépen végzünk el. Talán az is elmondható itt, hogy az óriásplakáttól a televízióig olyan mennyiségben vagyunk elárasztva képekkel, képi információval, hogy az borzasztó. Arra most nem tudok válaszolni, hogy ebben az áradatban mi a dolgunk, nekünk képzőművészeknek. A számítógép használat például megmutatta azt, hogy a képfeldolgozás az egyik legfárasztóbb, s a legnagyobb kapacitást igénylő dolog. Egy A4-es kép, úgy 24 megabájt. Ezt feldolgozni hosszú idő. Ehhez képest a TV-ben másodpercenként jönnek a képek. Egyre kevesebb a képi igény. Az a képi igény például, hogy szeretnék egy festményt megvenni.

- Az alkotóművészek lételeme, hogy megmutathassa a munkáit. Mennyire nehéz, mennyire könyöklős ma egy kortárs alkotóművészek kiállítási lehetőséghez jutni?

- Kiállítási hiányom - szerencsére - nincs, nagyon sokan keresnek meg. Mostanában azonban kezdem azt gondolni, hogy nem a kiállítási lehetőség a legfontosabb - az talán egy pályáját kezdő művészek fontosabb - ám abban a korosztályban, amibe én is tartozom, talán fontosabb eladni a munkákat. A különféle hazai és nemzetközi kiállítások esetében gyakran meg sem keresik az embert, még tájékoztató anyagot sem kapok. Ezzel nem csak én vagyok így, nagyon sok művész érez hasonlóan. Például a 80-as évek kortárs művészetét bemutató kiállításban egyáltalán nem kaptam helyet, pedig 1983-ban kaptam Munkácsy díjat. Bizonyos csoportok számára nem is létezem. Még egy példa: Lux Elvira az első magyarországi szexuál-pszichológiai könyv kapcsán felkért az illusztrációk elkészítésére, ebből következően később elindult az Erato magazin, ahol szintén rajzoltam. Talán mondhatom, hogy én teremtettem meg az alapját ezeknek az erotikus - nem pornográf - rajzoknak. Az ilyen témájú kiállításon természetesen nem szerepeltem.

Szeretet

- Nem mondhatja-e azt valaki, hogy a rendszerváltást követően a kortárs művészek megjelenési lehetőségei megnöttek, úgyhogy tessék megtalálni a kapcsolódási pontokat?

- Egyetértek. Azt azért meg kell említenem - s most nagyon kemény leszek -, hogy vannak olyan kortárs művészek, akik nagy merényletet követtek el, mert hülyének nézték a közönséget. A közönség nem ilyen. Az embereket, akik alig tudják a létüket fenntartani nem csak pukkanítani kell, hanem meg kell próbálni valamilyen formában örömet szerezni. Egy trágárdomb bevitelre a kiállítótérbe ezt a célt biztosan nem szolgálja.

- Mennyire ismert véleményed szerint - fogalmazzunk így - az indulatos Lacza Márta?

- Szerintem egyáltalán nem. Azt hiszem alapvetően nem is vagyok indulatos.

- Mit jelent számodra az a szó, hogy szakmai önvédelem?

- Az ember szinte csak saját magát tudja megvédeni, ha nem áll be a csatasorba.

Próba

- Tagja vagy több művészeti szervezetnek is. Mit vársz ezektől a szervezetektől?

- Talán több odafigyelést. Minden korosztálynak megvan a maga gondja, mindenkit a maga módján kell segíteni, s nem szabad elfeledkezni egyikről sem. Arról, hogy ki mit tett le az asztalra. Én úgy hiszem, hogy eleget tettem le. S ezt nem kapom vissza. A személyi összefonódások nagyon meghatározzák az ember lehetőségeit, s az irigységet is meg kell említeni. Amíg aranyos kislány voltam a főiskolán, sokan szerettek. Amikor kezdtem ismertté válni többen már csak a konkurenciát látták bennem. Egyszer kaptam egy negatív kritikát, s onnantól elkezdtek kizsírítani. Én pedig elkezdtem nem beadni a munkáim. A kérdés csak az, hogy mi lesz azokkal, akik szeretnék látni a képeimet, mert szerencsére vannak ilyenek. A zsűrizés valahogy elkezd egyfajta cenzúráként működni. Még egy szomorú dolgot szeretnék megemlíteni. A férjemmel együtt a pályánk kezdete óta nem volt munkahelyünk, az alkotóművészet egy ilyen életforma. Nekem 20, a férjemnek 19 évig levonta a Művészeti Alap a bizonyos százalékokat, ami nyugdíj-kiegészítést jelentene. Amikor oda jutottunk, kiderült, hogy az Alap valahogy elúszott. Behívtak, önkéntes nyugdíj-pénztárt ajánlottak, aztán közölték, hogy visszafizetik a befizetéseinket. Nem lesz nyugdíjunk. Emiatt biztonságérzetünk sincs, s nem hiszem, hogy ezzel csak mi lennénk így.

- A szakmai közéletéről térjünk vissza Lacza Mártára. Hogy fogalmazná meg azt az üzenetet, ami a munkáidban megjelenik?

- A szeretetet szeretném megmutatni. Az ember a legintenzívebb élményt gyermekkorában gyűjti magába, az egy életet el kiséri. Engem a szeretet vett körül. Ez inspirál.

Én nagyon szeretem az embereket. Azt hiszem, hogy az emberek jók, azok rosszak, akik rossz irányba terelik őket. Akik nekünk segítettek a tűznél, komoly erőt adtak, s lehet, hogy ettől lettek még színesebbek és vidámabbak a képeim.

- Mi az a szakmai terv, amit még meg akarsz valósítani?

- Most egy technikai újítással foglalkozom. Műanyag bevonatú fehér bútorlapokra csinálók ceruzarajzokat, s nem papírra. Témákban is vannak elképzeléseim, de ez a technika most elragadott.

- Most hol láthatók a munkáid?

- Az Euroklub könyvesboltban a Bank utcában március 30-án Feledy Balázs nyitotta meg a kiállításomat.

- Az aktok, a valóban élő kun emberek, általában az alkotásaid, a hívallásod alapján nevezhetjük a képeidet valamiféle szeretetportréknak?

- Ez nagyon gyönyörű megfogalmazás.

Tűzzománc-kerámia és szilikonfesték

Kesztyűs Ferenc, a kísérletező művész

- Zenésznek készültem, nem festőművésznék. Hegedülni, zongorázni, bőgőzni, cimbalmozni tanultam - *kezdi a beszélgetést a kísérletező kedvű mester, akit alkotói munkássága, művésztanári tevékenysége mellett itthon és külföldön is forradalmian új technikák kidolgozójaként ismernek.*

- Sarkadi kisfiúként egy véletlen terelt a képzőművészet, festészet felé. Pajtásaimmal játszani indultunk, s a temetőnél egy bácsit vettünk észre. Valami fura, háromlábú alkalmatosság előtt állt, a tájat festette. Nem zavart el bennünket, sőt, beszélgetni kezdtünk. Társaim egy idő után megunták a dolgot, de én maradtam, s állványcipelőjéül, famulusául szegődtem Buzi Lajosnak. Lajos bácsi nemcsak jó festő volt, hanem kiváló pedagógus is. Tanított, magyarázott, kedvet ébresztett ahhoz, hogy kipróbáljam magam. Dicsért, segített.

- *Meg példát adott mesteri, tanári magatartásból...*

- Igen, most én is igyekszem így közeledni a tanítványaimhoz. Sok tehetség kallódik el, vagy fel sem fedezik őket. Gyakran hiányzik a segítő, orientáló tanári, mesteri hatás. Ez nagy baj. A tehetségek kibontakoztatását nem lehet elég korán elkezdni. Sokfelé tanítottam, művésztelepeket, szabadiskolákat hoz-

tam létre és vezettem, pályázatok kiírását kezdeményeztem, rendszeresen zsűriztem, s teszem mindezt ma is.

- *Az alkotói munkásság, művésztanári tevékenység mellett feltaláló, új technikák kidolgozója is. A tűzzománc-kerámia után ismét egy új találmánnyal, a szilikon művészfestékkel állt elő. Mi készíteti a művészt a kísérletezésre?*

- A művész maradandót szeretne csinálni. Olyasmint, ami üzenet a mából a jövő számára, ha élnek még akkor emberek a Földön, lássák, ilyenek voltunk, így néztünk ki, ilyen volt a környezetünk, stb. Magam sem vagyok kivétel. Mindig foglalkoztattak azok a lehetőségek, technológiák, amelyek a művet materiális értelemben is maradandóvá teszik. Így született meg tizenöt évvel ezelőtt a tűzzománc-kerámia, s ez hozta a szilikon művészfestéket is.

- *Beszéljünk az előzményekről!*

- A szilikonos történet mintegy négy éve kezdődött. A Műegyetem vegyészprofesszoránál, *Dr. Nagy József* barátomnál jártam. A szobájában mindig csuda dolgokat lehet látni. Egy barna lapocskát vettem a kezembe, kérdeztem, mi lenne az. Bajok vannak a teflonnal, olyasmivel kísérletezünk, ami kiválthatná választotta, s azt is elmondta, hogy

az elnyúlhatatlan szilikon a kísérletek egyik tárgya. Na itt jött elő belőlem a festő. Utána néztünk, hogy próbáltak-e már szilikonból festéket készíteni. Kiderült, hogy nem. Négyévnnyi kísérletezés, kemény munka kezdődött, ennek eredménye az új festék.

- *Milyen a fogadtatás? Nem idegenkednek a művészek az új anyagtól?*

- Több bemutatót, ismertetőt tartottam, a szakma érdeklődése felülmúlja a várakozásainkat. Mint említettem már, a művészt legtöbbször az a vágy hajtja, hogy maradandót alkosson. Aki megismeri ezt a festéket, kipróbálja, s reményeim szerint használni is fogja. Magyar gyártóval kötötünk szerződést, a napokban kezdődik a gyártás, a festék tubusban és tégelyben is megvásárolható lesz, legkésőbb az év végére Magyarországon és külföldön is forgalmazzák majd.

- *A találmányok hazai sorsáról nem csak sikertörténeteket ismerünk. Miért döntöttek a magyar gyártó mellett?*

- Magyar cég keresett meg bennünket, mi vele szerződöttünk. Aláírtuk a dokumentumokat, hiába is jönne más, akár külföldi érdeklődő, a szilikon művészfestéket döntésünk szerint hazai gyártó készíti.

-gazdik-

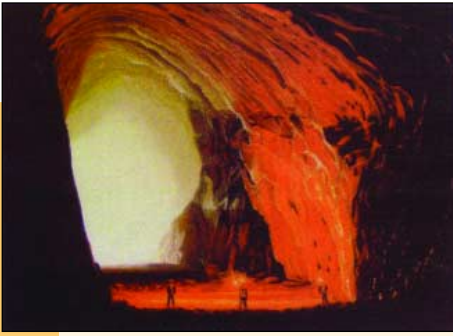
A mester

A háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész, művésztanár, újságíró, jogász *Kesztyűs Ferenc* 1932-ben, Sarkadon született. A fővárosban él és alkot. A forradalmian új tűzzománc-kerámia és szilikon művészfesték feltalálója, táblaképek és murális falfestmények készítője hosszú évekig dolgozott az Országházban, Operaházban, Operett Színházban, templomokban stb. díszítő-, aranyozó és freskófesként.

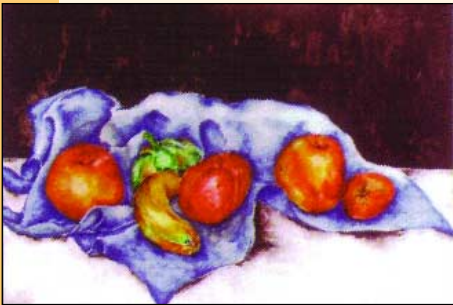
Megalapította a Sarkadi Városi Képtárnak, ötletadója és elindítója az Iskola Galériának, társalapítója a Büki Képtárnak és a Glatz Oszkár Képzőművészeti Szabadiskolának, társalapítója és művészeti vezetője a Büki Nemzetközi Művésztabornak, *Büki Attilával* társalapítója a Természetbarát Képzőművészek Ócsai Társaságának.

A mester neve jól ismert számos hazai és nemzetközi egyéni (franciaországi, németországi, hollandiai, japán, amerikai galériák) és csoportos (Ancona, Havanna, Prága, Guadalajara, Gabrovo, Montreal stb.) kiállítások kapcsán is.

Állandó kiállítása van saját galériájában, a Hotel Taverna róla elnevezett Kesztyűs Ferenc termében, a thaiföldi Bangkokban a Glas Hausban valamint a The Imperial Queen's Park Hotelben és a ráckevei Kék-Duna Wellness Hotelben, ahol nyaranta művésztabort is

Kővágó Nagy Imre: Barlang

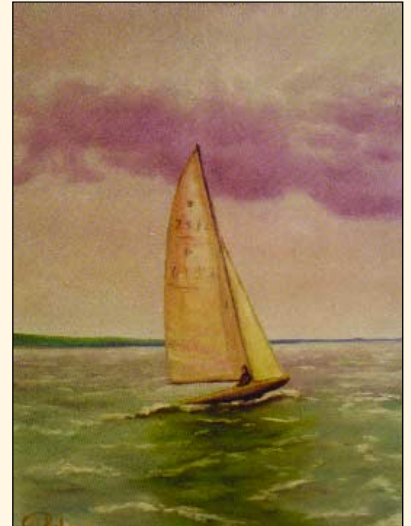
Takács László: Gyümölcsesendélet

Tanítványok

Kesztyűs Ferenc bemutató rajztanárként, a Pedagógus Fáklya Klub művésztanáráként is számos tehetséget fedezett fel. Harmincnégy éve vezeti jótékony magániskoláját, ahol az ipar- és képzőművészet iránt érdeklődő tehetségek korhatár nélkül tanulhatnak rajzolni, festeni, szobrászkodni, karikatúrázni, megismerkedhetnek a porcelánfestés, tükörfestés, kerámiakészítés és -festés alapjaival, s nem utolsósorban a tűzzománc-kerámia technológiájával és a szilikofestéssel is.

Egykori - ma már többnyire iparművész, képzőművész - tanítványaival gyakorta állít ki hazai és nemzetközi kiállításokon. Rendszeresen szervez számukra tárlatokat az általa vezetett galériákban és más kiállítóhelyeken.

A Kesztyűs Ferenc Műhely néhány alkotójának (Gál Roland, Gombaszögi Mária, Hajas Luca, Kesztyűs Tibor, Kővágó Nagy Imre, Molnár Anikó, Siklói Ágnes és Takács László) munkáit legutóbb a Pestszentimrei Községi Ház Klub Galériájában, január 26-tól február 19-ig láthatta a nagyközönség. A tárlatot Dr. Szij Rezső nyitotta meg.

Gál Roland: Balaton

Találmányok

A tűzzománc-kerámia mínusz 40 és plusz 200 fok között károsodás nélkül állja az időjárás változásait. Magas a törésszilárdsága, kopásálló, víztaszító, ellenáll a gépcoskik által kibocsátott gázoknak, savaknak, több ezer évig élvezhető restaurálás nélkül.

Kesztyűs Ferenc tűzzománc-kerámiaja díszíti többek között a Sarkadi I. sz. Általános Iskola homlokzatát, a Debreceni Református Kollégium dísztermének főfalát, a Sarkadi Katolikus Templom keresztelő asztala feletti főfalát valamint a Máriaremetei Bazilika tabernákulumát (Krisztus levétele a keresztről). Fiával, Kesztyűs Tibor festőművésszel közös tűzzománc-kerámia alkotása a sarkadi volt Polgári Iskola homlokzatán látható állami címer és az Újpesti Fészekrakók Házának belső, murális faliképe.

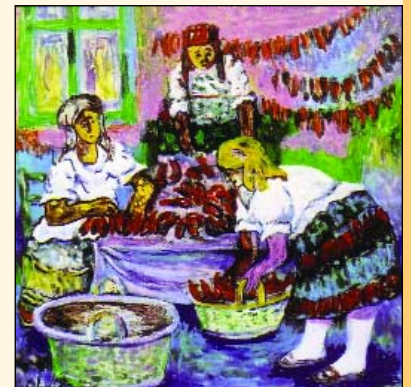
A szilikon művészfesték világgraszoló újdonsága abban áll, hogy az ezzel a technikával készült alkotás örökéletű, nem szorul restaurálásra. Nem öregszik, közömbös a levegő víztartalmára, a hőmérsékletre és az oxigénre, vegyszerekre. Élettartama „örök”, olyan mint az üvegé vagy a kerámiáé, azzal a különbséggel, hogy rugalmas, nem törik el, nem töredezik és nem hámlik.

A hagyományos művészfestékkel készült műalkotás azért megy hamar tönkre, mert a pigment-festékek kötőanyagként száradó növényi olajokat alkalmaznak, nedves levegőn duzzadás, a száraz levegő miatti nedvességvesztés miatt pedig zsugorodás lép fel, az oxigén pedig eloxidálja az anyagot, ami repedezni, hámlani kezd. Ezért kell a festményeket időnként azzal a festékkel restaurálni, amivel a művész dolgozott, s ezért kell őket a megfelelő hőmérsékletű és páratartalmú térben tartani.

A Kesztyűs Ferenc és Dr. Nagy József, a BME professzora által kidolgozott szilikon művészfesték ugyanazokat a pigmenteket tartalmazza, mint a hagyományos festékek. Alkalmazható falra, műanyagra, papírra, fára, fémre, üvegre, porcelánra, kerámiára, furnélemezre, pavatexre, szilikonlapra, festővászonra, stb. A festésre szánt anyag művészi elgondolás

szerinti alapozása után csótollal, festékpipával, ecsettel, spaklival, festőkéssel vagy szivaccsal is felhordható. Akvarellszerű, lazúros és pasztózus vagy vastagon felrakott felületek létrehozására is alkalmas, a festék tehát tetszés szerint lehet áttetsző vagy takaró, fedő. A művész sík- (pl. plakát) ill. térszínként (pl. tájkép) is dolgozhat vele, a festmény lehet matt, selymesfényű vagy fényes felületű, a hígítás arányának függvényében. A szilikon művészfestékkel legcélszerűbb időtálló lervászonra dolgozni (a vászon „örökéletűvé” tehető mindkét oldal alapozásával, fehér vagy tetszés szerinti színes szilikonnal), de még jobb az üvegvászon, kerámia, műanyag, porcelán, üveg, pavatex használata.

A megfestett alkotást terpentinnel hígított térhálósítóval lefújva lehet rögzíteni, vagy a festékhez eleve térhálósítót keverni. A semleges, fő- és mellékszínű festékek összekeverésével egyaránt előállíthatók.

Paprikafűzés:
tűzzománc-kerámia, 32x32 cm

Vágyalom: szilikofestmény, 30x45 cm

Üveglaktér: szilikofestmény, 35x45 cm

Aggódók:
tűzzománc-kerámia,
16x20 cm

Kitüntetések, művészeti díjak március 15. alkalmából

Kossuth-díj

Dr. Bachman Zoltán Ybl Miklós-díjas építész, műemlékvédelmi szakmérnök, a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar Építész Intézet igazgatója, egyetemi tanár;

Bodrogí Gyula, a Nemzeti Színház Jászai Mari-díjas színművésze, Kiváló Művész;

Buda Ferenc József Attila-díjas költő, műfordító, szerkesztő, a kecskeméti Forrás Szerkesztőség főmunkatársa;

Déry Gabriella Liszt Ferenc-díjas operabéna, Kiváló Művész, az Operaház örökös tagja;

Eörsi István József Attila-díjas költő, drámaíró, publicista;

Gálvölgyi János, a Madách Színház Jászai Mari-díjas színművésze, Érdemes Művész;

Kemény Henrik bábművész, Kiváló Művész;

Kocsis Zoltán Kossuth-díjas zongoraművész, Kiváló Művész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi docense, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar zeneigazgatója;

Körmendi János Jászai Mari-díjas színművész, Kiváló Művész;

Lázár Antal Ybl Miklós-díjas építész, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építésmérnöki Karának dékánja, tanszékvezető egyetemi tanár;

Molnár Sándor Munkácsy Mihály-díjas festőművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem egyetemi tanára;

Pauer Gyula Munkácsy Mihály-díjas szobrászművész, díszlet- és jelmeztervező, a Magyar Képzőművészeti Egyetem és a Színház- és Filmművészeti Egyetem egyetemi tanára;

Sándor Iván József Attila-díjas író;

Szakcsi Lakatos Béla Liszt Ferenc-díjas zeneszerző, dzsessz-zongoraművész, Érdemes Művész;

Székely Magda József Attila-díjas költő, műfordító, a Belvárosi Könyvkiadó munkatársa;

Szomjas György Balázs Béla-díjas filmrendező, Kiváló Művész;

Valló Péter, a Radnóti Miklós Színház Jászai Mari-díjas rendezője, Érdemes Művész;

Vitray Tamás újságíró, a Magyar Televízió örökös tagja, Kiváló Művész;

Závada Pál József Attila-díjas író, szociológus.

Széchenyi-díj

Dr. Kárpáti János, a zenetudomány doktora, Erkel Ferenc-díjas zenetörténész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem címzetes egyetemi tanára, könyvtárigazgató;

Néray Katalin Munkácsy Mihály-díjas művészettörténész, a Kortárs Művészeti Múzeum igazgatója;

Dr. Radnóti Sándor, a filozófiai tudomány doktora, József Attila-díjas esztéta, kritikus,

az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Esztétikai Tanszék egyetemi tanára;

Dr. Sárosi Bálint, a zenetudomány doktora, Erkel Ferenc-díjas népzene kutató, címzetes egyetemi tanár, az MTA Zenetudományi Intézete nyugalmazott osztályvezetője;

Vízkelety András, az MTA levelező tagja, irodalomtörténész, filológus, címzetes egyetemi tanár.

A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje (polgári tagozat)

Sütő András Kossuth-díjas író, drámaíró.

A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal (polgári tagozat)

Novák Ferenc Kossuth-díjas koreográfus, rendező, Érdemes Művész, a Honvéd Együttes művészeti vezetője, igazgatóhelyettese;

Petrovics Emil Kossuth-díjas zeneszerző, Kiváló Művész, a Magyar Állami Operaház művészeti vezetője.

Sztevanovity Zorán Liszt Ferenc-díjas előadóművész, zeneszerző.

A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (polgári tagozat)

Baranyi Ferenc József Attila-díjas író;
Kaán Zsuzsa tánc-történész kritikus, a Táncművészet c. folyóirat főszerkesztője;

Székelyhidi Ágoston, irodalmi és művészetpártoló, közösségi tevékenysége elismerésül,

Dr. Varga Kálmán, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnöke;

Peter Baum művészettörténész, egyetemi professzor;

Bozók Yvette táncművész, koreográfus, Érdemes Művész;

Alexander Brody reklámszakember;

Devich Sándor Kossuth-díjas hegedűművész, Kiváló Művész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi tanára;

Kathy-Horváth Lajos hegedűművész, zeneszerző, a Fővárosi Önkormányzat Napház „Khamorro” Kisebbségi Klubmozi és Kulturális Intézmény igazgatója;

Korda György előadóművész;

A Kossuth-díj

A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (polgári tagozat)

Dr. Gulyás Kálmán, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma címzetes államtitkára;

Haraszti Miklós író;

Hazai György, az MTA rendes tagja, a nyelvtudomány doktora, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete kutató professzora;

Dr. Mikolás Tibor Széchenyi-díjas építész;

Mojzer Miklós művészettörténész, a Szépművészeti Múzeum nyugalmazott főigazgatója;

Lajkó Félix zeneszerző, zenész;

Lukács Sándor, a Vígyszínház Jászai Mari-díjas színművésze, költő, Érdemes Művész;

Morcányi Géza Jászai Mari-díjas dramaturg, műfordító, a Magvető Könyvkiadó igazgatója;

Parti Nagy Lajos József Attila-díjas és Babérkoszorú-díjas író;

Dr. Passuth Krisztina művészettörténész, a művészettörténeti tudomány doktora, az ELTE Művészettörténész Doktori Iskola vezetője;

Rico Robert Saccani, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara vezető karmestere, művészeti tanácsadó;

Dr. Spiró György József Attila-díjas és Babérkoszorú-díjas író, költő, irodalomtörténész, műfordító;

Victor Máté Erkel Ferenc-díjas zeneszerző.

A Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (polgári tagozat)

Bánky József zongoraművész;
Bokor Péter Érdemes és Kiváló Művész, Balázs Béla-díjas filmrendező;
Borbély Mihály, a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetem Jazz Tanszék egyetemi docense;

Böröczky József, a Mikroszkóp Színpad művésze;

Dr. Borha Zoltán, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma főmunkatársa;

Csákány Zsuzsanna Balázs Béla-díjas vágó;

Czigány György író, zongoraművész;

Darvasi László, az Élet- és Irodalom főmunkatársa;

Héra Éva, a Hagyományok Háza főosztályvezetője;

Hock Ferenc festőművész;

Károlyi Pál zeneszerző;

Kertész Iván karvezető, zenei szerkesztő, zenekritikus;

Krámer György, a Miskolci Nemzeti Színház és a Pannon Várszínház koreográfus rendezője;

Muci János, a BM Duna Művész Együttes művészeti igazgatója;

Pató Róza szobrász- és éremművész;

Pető Béla, a fiatal művészjelöltek felkarolásáért, támogatásáért;

Sallay Stefánia, a BM Duna Művész Együttes táncos-szólístája;

Menczel Róbert Jászai Mari-díjas díszlettervező;

Vitéz Gábor filmrendező, dramaturg;

Bogyay Katalin, a londoni Magyar Kulturális Központ igazgatója;

Karácsony János előadóművész;

Kincses Károly fotóművész, muzeológus, a Mai Manó-műteremház igazgatója;

Kocsák Tibor zeneszerző, zongoraművész, a Madách Színház zenei vezetője;

Kristóf István Jászai Mari-díjas artistaművész, a Fővárosi Nagycirkusz főigazgatója, Érdemes Művész;

Solti János dobos, zeneszerző, tanszakvezető tanár;

A Magyar Köztársaság Kiváló Művésze Díj

Féner Tamás Balázs Béla-díjas fotóriporter, Érdemes Művész, nyugalmazott fotóriporter;

Harkányi Endre Jászai Mari-díjas színművész, Érdemes Művész;

Matúz István Liszt Ferenc-díjas fuvolaművész, Érdemes Művész;

Rozsos István Liszt Ferenc-díjas magánénekes;

Szemethy Imre Munkácsy Mihály-díjas grafikusművész, Érdemes Művész.

A Magyar Köztársaság Érdemes Művésze Díj

Almási Tamás Balázs Béla-díjas filmrendező;

Bátori Éva opera és magánénekes;

Böröcsök Enikő Jászai Mari-díjas színművész;

Juronicus Tamás Harangozó Gyula-díjas táncművész, koreográfus, a Szegedi Kortárs Balett művészeti vezetője;

A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje

Kiss János Liszt Ferenc-díjas, Hevesi Sándor-díjas táncművész, a Győri Balett művészeti igazgatója a Magyar Táncművészek Szövetsége elnöke;

Lovas Ilona Ferenczy Noémi-díjas képzőművész;

Maklár László zeneigazgató, karmester;

Málnay Levente Balázs Béla-díjas nyugalmazott főrendező;

Meczner János Jászai Mari-díjas rendező, igazgató;

Orosz István Balázs Béla- és Munkácsy Mihály-díjas grafikus, rajzfilmrendező, festő.

A Magyar Köztársaság Babérkoszorúja Díj

Csaplár Vilmos író;

Nádasdy Ádám, költő, műfordító.

A Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt

Beke Sándor, a Kassai Thália Színház művészeti vezetője;

Csutka István, a Csokonai Színház igazgatója;

Delhusa Gjon előadóművész;

Kovács Dénesné Ligeti Mária koreográfus-táncpedagógus;

Kerek Attila kulturális rendezvény-szervező;

Dr. Lelkes Lajos, a hazai néptáncmozgalomban kifejtett munkájáért;

Lovas Pál, a Pécsi Művészeti Szakközépiskola táncpedagógusa;

M. Kecskés András pantomimművész, koreográfus, rendező;

Nemes László író, műfordító;

Pataki András, a Szegedi Kortárs Balett igazgatója;

Póth Irén, a Pesti Magyar Színház titkár-

ságvezetője;

Dr. Praznovszky Mihály, irodalomtörténeti kutatásaiért;

Török Jolán, a Nemzeti Táncszínház ügyvezető igazgatója;

Vándorfi László, a Pannon Várszínház igazgatója.

Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt

Bereczki Sándor, a Pesti Magyar Színház főügyelője;

Feketéné Kun Ildikó, a Nyíregyházi Primavera Balettegyüttes balettmester-és koreográfusa;

Honos Rudolf, a Budapesti Történeti Múzeum főrestaurátora;

Lukács Jánosné, a magyar nyelvi kultúra ápolása, megőrzése tervén végzett szervezői tevékenységéért;

Markos Zoltán, a Mikroszkóp Színpad előadóművésze;

Mihálszki Józsefné, a Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum gazdaságvezetője;

Tarr Mária, a Madách Színház sűgője;

Turiák Tibor, a Színház- és Filmművészeti Egyetem tanársegédje;

Valach Mária, a Békés Megyei Jókai Színház jelmez kivitelező-műhely vezetője.

Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt

Cs. Nagy Endre, a Madách Színház főügyelője, színpadi produkciós igazgatója;

Fodor Gyula, a Magyar Állami Operaház balettmestere;

Dr. Losonci Miklós ny. főiskolai docens;

Szigeti Gábor, a Győri Balett balettművésze.

Balázs Béla-díj

Böszörményi Zsuzsa filmrendező;

Dévényi Rita díszlet- és jelmeztervező;

Dobos Éva szinkron dramaturg, műfordító;

Durst György, a Duna Televízió producere;

Keresztes Dóra animációs film-rendező, grafikusművész;

Krajcsovits István, a Magyar Televízió hangmérnöke;

Miklós Mari vágó;

Muhi András, az Inforg Stúdió producere;

Pados Gyula operatőr;

Tóth Zsuzsa forgatókönyvíró, dramaturg.

Bánffy Miklós-díj

Balogh Józsefné, a Madách Színház színházi főtíkára;

Csóti József, a Radnóti Miklós Színház gazdasági igazgatója;

Molnár Istvánné, a Somogy Megyei Művelődési Központ gazdasági igazgatóhelyettese;

Pusztai Mária, a Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága kollégiumi titkára;

(folytatás a 20. oldalon)

(folytatás a 19. oldalról)

Schanda Beáta, a Táncművészeti Főiskola művészeti menedzsere;

Vida János, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Ifjúsági Osztály vezető-főtanácsosa.

Balogh Rudolf-díj

Kresz Albert fotóművész;
Soós Lajos fotóriporter, a Magyar Távirati Iroda főmunkatársa;
Telek Balázs fotóművész.

Blattner Géza-díj

Tisza Bea, a Kolibri Színház bábművésze;
Rumi László bábművész.

Ferenczy Noémi-díj

Auth Attila tervezőgrafikusművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Tervezőgrafika Tanszék egyetemi adjunktusa;

Babos Pálma keramikusművész;

Baráth Hajnal textiltervező iparművész;

Csavarga Rózsa belsőépítész;
Gerle Margit keramikusművész;

Gink Judit textilművész;
Heinzelmann Emma illusztrátor;

Köblitz Birgit üvegtervező iparművész;

Dr. Morgós András iparművész-restaurátor, a Magyar Nemzeti Múzeum tudományos kutatója;

Nyári Ildikó textiltervező iparművész;

Rékasy Levente ötvösművész;
Stefániay Edit tűzzománcművész.

Harangozó Gyula-díj

Béres Anikó, a Honvéd Együttes táncos szólistája;

Brieber János, a Magyar Táncművészeti Főiskola tanára;

Dr. Diószegi László koreográfus, a Teleki László Alapítvány igazgatója;

Katona Gábor, a Közép-Európa Táncszínház táncművésze;

Lukács András, a Magyar Állami Operaház címzetes magántáncosa;

Nagy Grácia, a Budapesti Táncszínház táncművésze;

Sándor Zoltán, a Győri Balett balett-művésze.

Hortobágyi Károly-díj

Megosztva a „Golden Power“ duó **Takács Gyula** és **Oláh Sándor** artistaművészek.

Erkel Ferenc-díj

Gyöngyösi Levente zeneszerző;

Wilheim András zenei rendező, zene-történész;

Wolf Péter zeneszerző.

Jászai Mari-díj

Bányai Tamás világítás-tervező;
Bíró József kolozsvári színművész;

Csujá Imréné, az Örkeny Színház szín-művésze;

Dobre-Kóthay Judit, a marosvásárhelyi Nemzeti Színház díszlet- és jelmeztervezője;

Fabó Tibor, a Komáromi Jókai Színház színművésze;

Fillár István, a Pécsi Nemzeti Színház színművésze;

Hunyadkúrti György, a Kaposvári Csiky Gergely Színház színművésze;

Nyári Zoltán, a Budapesti Operettszínház színművésze;

Varró Dániel író, költő.

Liszt Ferenc-díj

Cserna Ildikó magánénekes;
Fenyő László gondokaművész;
Kertész Attila karvezető, a Pécsi Tudományegyetem docense;

Kesselyák Gergely karmester;
Kiss Gy. László klarinétművész;
Kiss József szoboaművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára;
Snétberger Ferenc gitárművész;
Szalai Antal népi zenekarvezető.

Munkácsy Mihály-díj

Boromisza Péter festő- restaurátorművész;
Chilf Mária festőművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem tanársegédje;

Deli Ágnes szobrász;

Fischer György szobrász;

Gallusz Gyöngyi grafikus;

Gerhes Gábor képzőművész;

Király Ferenc lendvai szobrászművész;

Lelkes László tervezőgrafikus, a Magyar Képzőművészeti Egyetem adjunktusa;

Palkó Tibor festőművész, főiskolai docens;

Szűcs Attila festőművész;

Türk Péter festőművész;

Újváry Lajos festőművész;

Vince Ottó festőművész.

Nádasdy Kálmán-díj

Baranyi Ferenc librettista, műfordító;

Horváth Zoltán rendező.

Németh Lajos-díj

Sasvári Edit, a Fővárosi Képtár igazgatóhelyettese;

Tatai Erzsébet, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatóintézet tudományos kutatója;

Dr. Zwickl András, a Magyar Nemzeti Galéria főmuzeológus művészettörténésze.

Szabolcsi Bence-díj

Székely András zenetörténész;
Vikárius László zenetörténész.

Fotó: Gordon Eszter

Bozóki András kulturális miniszter az Iparművészeti Múzeumban adott át kitüntetések nemzeti ünnepünk alkalmából. A díjátadáson jelen voltak a minisztérium vezetői: Vass Lajos politikai államtitkár, Koncz Erika közművelődési helyettes államtitkár, Bozóki András miniszter, Schneider Márta művészeti helyettes államtitkár és Benedek András közigazgatási államtitkár

Ónodi Eszter, a Katona József Színház színművésze;

Schilling Árpád, a Krétakör Színház művészeti vezetője;

Soltész Erzsébet, a Pesti Magyar Színház színművésze;

Tordai Hajnal, a Pesti Magyar Színház jelmeztervezője;

Töreky Zsuzsa színművész.

József Attila-díj

Ambrus Lajos író;

Bartis Attila író;

Deréky Pál Bécsben élő irodalom-történész;

Györe Balázs író, költő;

Karátson Gábor író, műfordító, esszéista;
Láng Zolt, a marosvásárhelyi Látó szerkesztője;

Lászlóffy Csaba kolozsvári író;

Nagy Zoltán Mihály kárpátaljai író, költő;

Pécsi Györgyi kritikus;

Prágai Tamás író, szerkesztő;

Rác Péter műfordító, a Magyar Fordítók -Alapítvány vezetője;

Rostás-Farkas György író, műfordító;

Gratulálunk a kitüntetetteknek, díjazottaknak.

Minden tiszteletünk és elismerésünk a tudomány, közélet és a kultúra más területein kimagasló eredményeket elért kitüntetettek, de terjedelmi okokból sajnos csak a díjazott alkotó- és előadóművészek, illetve az előadóművészeteket, alkotóművészeteket munkájukkal közvetlenül segítő díjazottak névsorát adjuk közre.

a szerk.